

	2000-07-12	1599-0007012
Magnus Sundström, 011-19 12 71	2000-04-20	Ju2000/1741

Regeringen
Justitiedepartementet

103 33 STOCKHOLM

Kopia: Näringsdepartementet
Styrelsen / Styrelseparmen
Verksledningen
Stab Info

Yttrande över betänkandet Export av statligt förvaltningskunnande (SOU 2000:27)

Sammanfattning

Sjöfartsverket tillstyrker utredningens förslag att Ekonomistyrningsverket snarast slutför arbetet med en handledning för kalkylering av priser i samband med statlig tjänsteexport. Sjöfartsverket menar att denna handledning skall vara rådgivande och normgivande för kalkylering, men ej avseende nivåer för exempelvis arvoden.

Sjöfartsverket tillstyrker utredningens förslag att regeringen i myndigheternas instruktioner och regleringsbrev klargör vad som förväntas av den enskilda myndigheten i form av export av förvaltningskunnande.

Sjöfartsverket tillstyrker utredningens förslag att Sida ges möjlighet att ge statliga myndigheter kompletterande finansiellt stöd till genomförandefasen av myndigheternas twinningprojekt inom Phare-programmet och att regler för sådant stöd utformas.

Sjöfartsverket ifrågasätter utredningens förslag att ersätta Tjänsteexportförordningens krav på lönsamhet i tjänsteexportverksamhet med ett krav på full kostnadstäckning.

Datum
2000-07-12

Vår beteckning
1599-0007012

Sjöfartsverkets tjänsteexport, bakgrund

Sjöfartsverket bedriver sedan drygt 10 år en konsultexport-verksamhet. Verksamheten vägleds av en policy baserad på regeringens och riksdagens skrivelser, propositioner och strategier avseende svenskt internationellt samarbete och de prioriteringar som där görs. Därutöver innefattar policyn vad Sjöfartsverket har beslutat angående export av verkets kunnande.

Den internationella verksamhet som ingår i Sjöfartsverkets normala arbete, och som i enlighet med regeringens instruktioner och regleringsbrev skall bedrivas av verket, finansieras fullt ut av egna medel. I det ingår dock inte verkets konsultexport.

Sjöfartsverkets konsultexportverksamhet finansieras till övervägande del av svenska och internationella biståndsorgan. Därtill kommer viss egen finansiering från kundländer.

Omfattningen av Sjöfartsverkets konsultexportverksamhet uppgick 1999 till drygt 13 miljoner kronor.

Utredningens principiella avväganden

Utredningen om Export av statligt förvaltningskunnande har enligt sina direktiv att utreda möjligheterna till att utveckla och öka den svenska förvaltningsexporten. Utredningen menar att detta är möjligt och viktigt.

Det är Sjöfartsverkets uppfattning, efter att sedan 1991 bedrivit institutionellt stöd och tekniska samarbetsprojekt i framförallt Central- och Östeuropa i form av export av verkets kunnande, att exporten av svenskt förvaltningskunnande bör öka. Svenska myndigheter och statliga aktörer kan och bör hjälpa bland annat EU:s ansökarländer i uppbyggnaden av en effektiv förvaltning.

I EU:s utvidgning till bland annat länder i Central- och Östeuropa och den EU-anpassning av ansökarländernas regelverk, utveckling av deras förvaltningar m.m. har svenska myndigheter en viktig roll att spela.

Ovanstående gäller inte minst inom sjösäkerhetsområdet, där Sverige och Sjöfartsverket har ett gott internationellt anseende och där Sjöfartsverket har goda förutsättningar att bedriva export av verkets kunnande.

Utredningen har som sin principiella utgångspunkt haft att exportverksamheten vid de statliga myndigheterna skall finansieras fullt ut. Sjöfartsverket stödjer till fullo denna utgångspunkt.

Datum
2000-07-12

Vår beteckning
1599-0007012

I de undersökningar utredningen gjort har det visat sig att många myndigheter har svårigheter att öka sin konsultexport p.g.a. bristande resurser i form av tillgänglig expertis. Detta gäller inom vissa områden också Sjöfartsverket. Att en myndighet får full kostnadstäckning för sin konsultexport kan medverka till att frigöra personalresurser ur den ordinarie linjeorganisationen för konsultexportprojekt.

Utredningens förslag

Regelverk, styrning och prioriteringar

Sjöfartsverket tillstyrker utredningens förslag att Ekonomistyrningsverket snarast slutför arbetet med en handledning för kalkylering av priser i samband med statlig tjänsteexport. Sjöfartsverket menar att denna handledning skall vara rådgivande och normgivande. Dock, med hänvisning till att de olika statliga aktörerna verkar under olika förutsättningar och organisationsformer etc., bör från centralt håll fastställas normer och regler för kalkylering, men ej nivå för exempelvis arvoden.

Sjöfartsverket tillstyrker utredningens förslag att regeringen i myndigheternas instruktioner och regleringsbrev klargör vad som förväntas av den enskilda myndigheten i form av export av förvaltningskunnande.

Sjöfartsverket ifrågasätter utredningens förslag att ersätta Tjänsteexportförordningens krav på lönsamhet i tjänsteexport-verksamhet med ett krav på full kostnadstäckning. Den nya beteckningen ”full kostnadstäckning” har i princip samma betydelse som ”lönsamhet”, d.v.s. att verksamheten på lång sikt skall täcka alla sina kostnader och även inkludera en viss riskpremie. En förändring av benämningen medför inte någon förändring i sak och är därför, enligt Sjöfartsverket, inte nödvändig.

Finansieringsfrågor

Sjöfartsverket tillstyrker utredningens förslag att Sida ges möjlighet att ge statliga myndigheter kompletterande finansiellt stöd till genomförandefasen av myndigheternas twinningprojekt inom Phare-programmet och att regler för sådant stöd utformas. Twinning är ett stöd som allt mer utnyttjas av EU för institutionellt stöd till ansökarländerna. De finansieringsprinciper och ersättningsnivåer som är fastställda av Europeiska Kommissionen ger inte svenska myndigheter full kostnadstäckning, såsom kravet ställs i Tjänsteexportförordningen. För att ge svenska myndigheter ökade möjligheter att medverka i twinningprojekt är tilläggsfinansiering från svenska staten, förslagsvis administrerad av Sida (förslagsanlag), önskvärd.

Erfarenheten visar att det i Twinning-projekten numera inte är ovanligt att lägga in en stor andel studiebesök, utbildning m.m. utanför mottagarlandet

Datum
2000-07-12

Vår beteckning
1599-0007012

d.v.s. huvudsakligen i de medlemsstater som erbjudit sig delta. Dessa insatser finansieras inte över EU-budgeten vad avser kostnader för medlemsstaten. Ytterligare visar det sig att Twinning-förslagen också ställer krav på stipendieplatser etc. I några nyligen erhållna twinning-program har dessa inslag betydande omfattning. Dessa delar är för närvarande inte möjliga att finansiera med svenska tilläggsmedel. Förhållandet leder till endera av följande två icke önskvärda situationer:

1. Twinning-programmen exploateras utöver sin originalidé av ansökarländerna till att innehålla en större proportion ofinansierad aktivitet utanför mottagarlandet i fråga.
2. Länder med en öppnare attityd till tilläggsfinansiering får en komparativ fördel genom att erbjuda attraktiva Twinning-förslag och omvänt, i brist på denna möjlighet, får svenska myndigheter motsvarande nackdel.

Sverige bör verka gentemot Europeiska Kommissionen för att de aktiviteter och output som förutsätts i project-ficherna också finansieras med EU-medel, utan krav på ytterligare nationell finansiering. Framtill dess detta åstadkommit bör en vidgad möjlighet för svensk tilläggsfinansiering hållas öppen.

I handläggningen av detta ärende, som avgjorts av t.j.f. generaldirektör Åke Andersson, har deltagit t.f. sjötrafikdirektör Staffan Öhman, avdelningsdirektör Willand Ringborg samt byrådirektör Magnus Sundström, föredragande.

Åke Andersson

Magnus Sundström